Nr. 55. Anulu XXXI.

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Dumineo's, Fói'a, candu concedu ajutóriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe ¼ 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

Brasiovu 29|16 Iuliu 1868.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Taxe'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

MONARCHI'A AUSTRIACA

Transilvani'a.

Nr. 234 1868.

Dechiaratiune.

Gazet'a germana din Sibiiu „Hermannstädter Zeitung" in Nr. seu de 17 Iuliu a. c. are una notitia, fara de si arata fantan'a de unde a scosu-o, cumca comitetulu Albei infer. in adunarea sa de pre la inceputulu lunei curente a decisu, a tramite una representatiune catra ministeriulu culteloru si instr. publice, spre alu face atentu, ca in gimnasiulu din Blasiu, profesorii si preutimea diregatória invetia invetatore, cari producu nepasare de legi si ura in contra nationalitatiloru, sierbinduse de manuale, in care istori'a e falsificata.

Si pana a face pasii necesari, spre a afla in catu asta notitia este adeverata séu nedeverata, directiunea gimnasiale si corpulu profesoresc. dela gimnasiulu din Blasiu se sfla constrinsi intru interesulu onórei sale si alu adeverului a dechiará, ca acusatiuni de astor'a ocelor atinse mai suse suntu numai calumnie si scorniture, ce cu tóta tari'a cuventului si a dreptului le respinge si le demintiesce.

Blasiu 19 Iuliu 1868.

Directiunea gimnasiale.

Libertate de presa.

Pres'a séu se nu ecsiste de felin favórea popóraloru — séu, déca ecsista, se nu i se atace misiunea de a deslosi opiniunile, credentiele, de a descoperi totu felin'a de nesajunse, stari precarie, nemultiamirile ecsite din abusuri si saupreli si daunele publice, éra regimele se i multiamésca pentru acésta. Unu rescriptu alu ministeriului din Bavéri'a catra tóte deregatoriele din tiéra da de rusine pre persecutorii „Presei", pentru ca opresce espresu procederile tendentiése si arbitrarie ale basilaru de comitate cu confiscatiunile si calcarile privatiloru si demanda, cá se le parasésca cá pre nesce apucatori nedemne de unu regimu. Acéstu rescriptu presupune umanitate. —

Inculsitiunea spaniól'a.

Fiinduca in Spani'a se pornira din nou óresicare miscari fórte seriése, ale caroru insusiri nu se poto inca cunósce bine, déca acelea suntu curatu de natura politica, séu si religiósa, ori inca amestecate, asia publicistii europeni érasi incepura a trage din nou luarea aminte a popóraloru Europei asupra starei lucruriloru din Spani'a. Era fiinduca se crede, ca fanatismulu ar' fi o trasura caracteristica a spaniolioru, unii publicisti reimpróspeta si istori'a persecutiuniloru religiése din secolii trecuti. Intre acestia se afla si unu teologu catolicu de frunte, carele in „Neue fr. Presse" scrise unele cá acestea:

Incusitiunea era introdusa in Spani'a nordica inca in evulu alu treispredecelea in contra Cathariloru si a Valdensiloru; ea se sustienù si in evulu alu 14-lea, fara inse cá se'si fia lostu caracterulu de unu tribunalu permanentu. Numai dupace Ferdinandu si Isabel'a ocupara cá coregenti tronulu Spaniei, incusitiunea ajunse la acea putere formidabila, ce deveni apoi péta cea mai cruntà si nestérsa a crestinismului si specialu a bisericei romano-catolice, a acelei biserice, care se lauda ca predica singuru numai pietatea si caritatea si care 'si amesura calitatea de adeverata si singura salvatóre.

Ne vomu inceros mai antaiu a descoperi motivele acelea marsiave si cursulu activitatiei acelui tribunalu, de trista memoria, alu incusitiunei, care suptu masc'a religiunei a comisu crimele cele mai infioratóre, din cate au inferatu vreodata genulu omenescu

Infam'a aviditate si conoscut'a rapacitate a bisericaniloru spanioli incependa dela celu mai mare pana la ultimulu calugaru din evulu mediu, au fostu motori principali, cari au datu viati'a acelui tribunalu. Aceloru ómeni nu le era de ajunsu, ca ei sugeau asemenea unui vampiru, sudorile de sange ale poporului supusu si rabdatoriu, ci ei se constituisera intr'o banda, care purtandu intr'o mana cruce'a, éra in cecalalta ferulu gidelui suptu vestmentulu seraciei si alu smereniei, alergau di si nópte rapindu averile altora si in casu de resistintia omorindu'i in numele lui Dumnedieu. Acésta profesiune a loru le deveni dauna cu statu mai usióra, de órece ei facura lucru comunu cu regii Spaniei, primindu astfelin legalisarea procederei loru. Ferdinandu si Isabel'a adica aveau lipsa mare de some enorme pentru realisarea planuriloru loru secrete si pentru purtarea de resboiu, le era inse greu de a'si procura sumele trebuintióse pe unu drumu legalu, de órece bancarii israeliti, carora le erau datori some colosale pe care nu numai ca nu le plateau, dara nici ca erau in stare se le platésca nici macaru procentele, nu mai voiau a'i credita, ci din contra le aduceau aminte cá se le platésca si credu cá cu totu dreptulu.

Ei cerura dara consiliulu calugariloru spanioleci. Acestia nu asteptasera mai multu decatu acésta, pentrucá se'si realiseze de multu nutritele planuri. Se puse deci in cointielegere cu Rom'a si cu regii spanioli, cá se asiedie unu tribunalu incusitoriu in contra evreiloru necretinisati si in contra aceloru ce deja erau crestinati, dicendu cá pe aceia, cari nu sunta crestinati opunendusse binefacereiloru ce le oferesce biseric'a romano-catolica trebue se'i nimicésca, éra pe cei deja crestinisati inca trebue se'i pérdia, pentruca ei numai in aparentia au primitu crestinismulu, éra in secretu ei totu se tienu de cultulu loru si se inchina lui Jehova. Deci se si infiintiaza unu „supremu consiliu incusitoriu, — Consejo dela Suprema" — suptu presidiulu faimosului Torquemada in anulu 1479, pe candu siedea pe scaunulu pontificalu Sixtu IV. In urmatori ani vedemu apoi pe ministri lui Ddieu cum ei lucra din respoteri in servitiulu pasiuniloru celoru mai scelerate, impartindu venitulu activitatiei loru cu Rom'a si cu regii Spaniei, ale caroru finantie in scurtu timpu ajunsera la o bogatia ne mai pomenita.

La inceputu terorismulu institutului incusitoriu se multiumi cu condamnarea evreiloru si cu confiscarea averiloru loru. In contra acestoru fii nenorociti si lui Israilu, alu caroru blastemu se pare a fi talentulu de a castiga bogatii mari, era indireptata tóta activitatea tribunaluloi. Mai tardiu inse cercelu de activitate se latì din ce in ce mai tare, pana ce se estinse asupra tuturoru catì aveau bogatii, asupra ereticiloru si putemu dice asupra societatei intregi. Catu de usioru nu le era acestoru ómeni fara religiune, fara conscientia si fara pietate a sfla cause pentrucá se condamne pe cineva la mórte? In fine acestu tribunalu isi perdu caracterulu seu primitivu si deveni aceea ce era destinatu se fia, unu negotiu, a carui marfa era viati'a celoru bogati, cumperatori nenumeratele ruguri si temnitie suterane ale palatului incusitiunei, éra pretiulu de cumperare, fórte considerabilu, adica averea miscatória si nemiscatória confiscata a victimeloru.

Cine este in stare a descrie deplorabila stare a Spaniei de pe timpulu acelea? Cine ar' putea descrie fric'a si starea sufletésca a nobilului poporu spaniolu, ce o simtia numai la numirea acelui tribunalu supremu! Suntu infioratórie acelea scene ce le citesce cineva in istori'a incusitiunei, anim'a 'i se sfasia candu aude cum acei gidi si popóraloru pe candu ardeau rugurile incarcate cu nenumerate victime 'si serbau orgiile cele mai scarnave. Femei si fete dejá condamnate la mórte prin focu nu erau sicure, déca acesti infami si ticalosi nu le voru rapi inca si onórea, singurulu si celu mai sublimu bunu ce le mai remasese. Pe candu femei'a 'si plangea pe consociulu si ce devenise carboni, copiii pe tatalu loru, séu parintii si copii pe fii si pe frati, séu pe sororile loru, atunci acei monstri, acei tirani lasi rideau si 'si bateau jocu de suferintiele aceles, pe cari ei singuri le causasera. Isi póte inchipui cineva, cata desperare, cata durere nu incercá poporulu spaniolu, candu audimu ca numai in Sevilla (dela 1480—1520) s'au arsu 4000, éra 30.000 dupa ce li s'au confiscatu averile aratandusse penitenti (pocaiti), au fostu condamnati la deosebite pedepse. Torquemada se puté lauda la mórtea sa, ca au condamnatu la mórte 8000 de victime spre multiamirea papei si a regiloru spanioli. Incusitiunea nu se multiami numai cu contingentulu ce ilu liferà Spani'a, ci ea se estinse si preste Olanda, unde dupa Antonio Llorente se arsera 31.000, éra dupa Hugo Grotius 100.000. Ducele de Alb'a, acestu gide blastematu alu lui Filipu II., se lauda ca a suptoscrisu 20.000 de sentintie de mórte.

Tribunalulu incusitoriu alu Spaniei isi avea chiaru si constitutiunea sa monarchica. Tribunalulu supremu era in giuru lu regelui si era totudeodata si instantia de apelatiune. Elu avea apoi tribunale filiale in tóte punctele mai insemnate ale statului. Era sigura ca acela ce odata ajunsu in manu incusitiunei, numai puté scapa.

Din tóte acelea dise pana acuma vedemu, cum religiunea si dogmele unei biserici potu degenera statu de tare in manile unui cleru necultu, si cum dupace unu poporu remasu in necsiintia nu cutéza a se opune unoru crime desonoratóre atatu pentru acei cari le-au comisu, catu si pentru aceia carii au suferitu cá se le comita. Nu avemu inse se ne miramu, de órece poporulu spaniolu este unulu din aceles, care este si din natur'a sa fanaticu atatu in cestiuni religionarie, catu si in altele, candu de alta parte apoi clerulu ii dicea, cá tóte acelea victime de evrei, de eretici, cati se ardu pe ruguri, suntu sacrificia bine venite lui Ddieu. —

I. G. B.

„Zukunft" in Nr. 164 aduce o corespundintia, din care se póte vedé, cu ce umanitate ecsemplaria se pórta amploiatii de justitia si Ungariei, catra slovaci, chiaru si in casurile de tóte dilele. Se audimu deci pe corespondintele. Cu ocasiunea unui escesu intemplatu in Lopakov in comitatulu Neutr'a, se tramise o comisiune cercetatória la faci'a locului suptu conducerea lui Hodosy si alui Boroczy. Sosindu comisiunea, ea 'si incepù cercetarea sa in urmatoriulu modu. Pandurii si slugile contelui Pálfy adusera pe acelea persóne, despre care dicea ca la ocasiunea escesului s'aru fi opusu brutalitatilei pandduriloru si pe acela ce aveau se servésca de martori. Dupace 'i bagara in cas'a comunala, indata le puseara féra de mani, fara a face deosebire intre inculpati si intre martori. Déca unu acusatu nu voiea se marturiséca séu se tradeze, Hodosy ordoná, cá se'lu bata fara a suferi visitarea medicului, dupartandu inse pe toti martorii. Astfelin sù batutu fiiulu celu de 21 ani alu economului Kozics, — in contra legiloru, ce nu permitu batalia in acésta etate, pana atuncia pana ce, dupacum au marturisitu chiaru pandurii, n'au mai pututu misca manile. Unu martoru numerà la essecutiunea acésta 55 de lovituri de nuiele. Pe unu altu 'lu batura,

de si comisariului i se observase, ca sirmanulu june este surpatu, si ca din acea causa elu a si fostu eliberatu dela militia. Hodosy inse 'si batù joculu de acésta observatiune si ordonà a'i da junelui 46 de lovituri. Unu alu treilea, care nu participase de locu la escesu, fù batutu in casa, de panduri, fara cá se'i fia luatu férale si standu in pitiore. Unu alu patrulea Vlkovic, care mai tardiu fù impuscatu scolea pe locu, inca fù batutu standu, éra nu culcatu asia de tare, incatu conformu visului medicalu, cadavrulu lui era dela guta pana la genunchi negru cá carbunele, de sangele valceaua si inchiagatu. Unu alu cincilea inca capatà standu 12 lovituri, dupa care inse elu marturisi tóte ce voiau se aflie escecutorii sei, de si nu participase nici catu de puciniu la numitulu escesu. Batai'a ómeniloru standu, se pare a'i fi causatu o placere fórte mare tiranului Hodosy. Continuarea esecutiunei o amanà pe 6 Maiu, dupace panduriulu Kokes impuscà pe Vlkovic. Dupa acesta inse elu parasi cu companionii lui, demni de dens, tristulu locu alu esecutiunei cercetatório.

Cetindu cineva aceste supliciuri si tormente causate sirmaniloru slovaci din partea organeloru justitiei maghiare, se pare transpusu pe temporile inaltei inquisitiuni, séu ca citesce reporturile scriitoriloru despre crudimile ce le faceau tiranicii mosieri din America pe plantagele loru pline de sclavi, pana la resboiulu de libertate si emancipare.

De altmintrea escemplele numeróse de crudimi complite, pe care le citimu mai pe fiecare septemana in „Zukunft“ au inceputu a le recunósce din nou toema si cele dóua foi maghiare din Pest'a, care se bucura de cea mai multa auctoritate intre colegele loru, adica „Pesti Napló“ si „Hon“, pentruca chiaru si ele se vedu constrinse a publica si fara voi'a loru mai multe brutalitati, éra anume „Pesti Napló“ reproducendu scirea despre o fapta tiranica fórte scârnava a unui „solgabiranu“ (pe turcesce zapcio) suspinà dicendu: Apoi éca pentruce straini isi batu joculu de „Comitatswirthschaft“ alu Ungariei. Abia suntu patru septemani, de candu supremulu comite dela Agramu publicandu unu cercularin alu seu oficialu, avù curagiulu si putemu dice generositatea, de a da pe facia si a enumera fara nici o cruciare unu mare numeru de absuuri, faradelegi, crime, hotii, corruptioni de ale emploiatiloru municipali. Acelu cercularin apoi se si comentà fórte aspru in vreo dóua foi mari din Vien'a.

— *Despre persecutiunile din Transilvani'a vorbesce totu „Zukunft“ in acelasi Nr., trage inse totodata paralela istorica intre cele din an. 1848 si din 1868 vorbindu si despre terorismulu esercitatu asupra Blasiului.* —

UNGARI'A. **Dela dieta.** Din siedinti'a din 17 Iuliu. (Capetu.)

Interpelatiune

catra intregulu ministeriu, cá guvernu ungurescu respunsabile.

In 15 Maiu a. c. tienendose la Blasiu in Transilvani'a unu mesiulu, intielegiuti'a adunata acolo a facutu si subscrisu unu pronunciamentu.

Dupa ce acelu pronunciamentu nu cuprinde nimic'a ce ar' lovi in legile fundamentali ale Transilvaniei, in ale tieriloru tienatórie de corón'a St. Stefanu, ba nici chiaru in ale intregei monarchie austriace, séu ce ar' trage la indoiéla ecsistinti'a de statu a óre carcia;

dupa ce adunarile libere si liber'a manifestare a opiniuniloru, cá conditionile supreme ale libertatei, nu suntu marginite prin nici o lege, si asia nici pronunciamentulu din cestiune nu se póte considerá de alta, decatu de unu liberu credeu politicu, care 'lu marturisesce intrega natiunea romana;

dupace, prin urmare, acelu pronunciamentu nu cuprinde alt'a, decatu acea ce romanii marturisescu, pre tóta diu'a, ne'ncetatu, incependu dela 1848 si pana astadi, adica ecsistinti'a loru nationale si libertatea limbei loru;

Dupace acelu pronunciamentu nici dupa legea de presa din Ardéla nici dupa cea a Ungariei nu póte formá crima séu delictu de presa, dupa ce acelu pronunciamentu nu este indreptatu nici contra unitatei monarchiei austriace, nici contra intregitatei tieriloru de sub corón'a St. Stefanu;

dupace, cu tóte acestea, in intielesulu informatiuniloru secure ce avemu din Transilvani'a, toti acei, cari au subscrisu ori au primitu acelu pronunciamentu, suntu espusi persecutariloru spre cea mai adenca dorere si vatemare a natiunei romane, ba au persecutéza chiaru de organe oficiali, prin citari la tribunalu, prin scrutare de locuintia si póte si prin arestari.

Din aceste consideratiuni, ne simtimu indreptatiti a indreptá catra intregulu ministeriu, cá guvernu ungurescu respunsabile, urmatorii'a interpelatiune:

I. Are onoratulu ministeriu cunoscintia, ca in Transilvani'a toti acei individi, cari au subscrisu séu primitu pronunciamentulu facutu cu ocasiunea maialului, ce s'a tienutu la 15 Maiu a. c. in Blasiu, se persecutéza prin organe oficiali séu altmintrea? Si déca da.

II. Are onoratulu ministeriu intentiune a despune, cá tóte aceste persecutari se incete catu mai curendu si radicalminte?

Pest'a 17 Iuliu 1868.

Elia Macelariu, Mateiu Popu Gridéno, Iosne Tulbasiu, Avramu Tincu.

Indata dupa cetirea acestei interpelationi iè cuventulu ministrulu de justitia B. Horváth, si dice intr'unu tonu iritatu: Déca concede on. casa, voiu respunde indata la interpelatiunea acésta. (S'audimu!) Suntu vreo cateva septemane, on. casa, de candu s'a facutu aretare oficiala la guvernu, ca, nu scriu in 14 séu 15 Maiu, sub pretecstulu unui maialu s'a tienutu una adunare politica in Blasiu, si conclusele acestei adonari s'au edatu in forma de pronunciamentu séu prochiamatiune. Coprinsulu acestei prochiamatiuni, din care s'a tramisu unu ecsemplariu si guvernului, este unu protestu contra unitatii statului si a patriei; se protestéza contra legiloru din 1848, mai vertosu inse contra uniunei si se acusa cá tradatori acei deputati romani, cari siedu in casa acést'a si cari — dupa parerea pronunciatoriloru — au sacrificatu nedependinti'a nationala a romaniloru.

Regimulu a fostu departe a atribuí acestei aretari credimentu deplinu si a presupusu, ca celu puciniu aceste parti esentiale ale pronunciamentului suntu sporite.

Regimulu dara, mai nainte de a fi decisu in acésta causa a aflatu de lipsa a tramite prochiamatiunea la procuratorulu statului in Transilvani'a, cá acest'a se midilocésca investigatiunea prelabila.

Reportulu despre investigatiune a sositu tocmai cu post'a de astadi, si e atatu de voluminosu, catu n'amu fostu in stare a'lu studiá pana in capetu, si asiá nu me aflu in pusetiunea, cá se potu dá on. case inca astadi desluciri despre detaliurile lui.

Destulu stat'a, ca regimulu n'a facutu nici unu pasiu de represalie fara investigatiune prelabila.

Dar' déca s'aru constatá prin investigatiune, ca espresiunile acelea ale pronunciamentului suntu adeverate, atunci regimulu crede, ca aru comite una intielasare in contra legiloru tierei si in contra siguratetii patriei, déca n'aru trage nainte barierelorn legi pre pactorii principali si adunarei si si prochiamationei. (Vivate indelungate, aprobare.)

Altcum pre mine nu me supriudu intr'atat'a sentimtiele pronunciamentului, catu mai multe espresiunile dlui interpelante, cari a facutu se le audimu.

Unitatea statului e atatu de scumpa pentru noi, incatu nu e ertatu nimenui a o atacá, cu atatu mai pucinu unui deputatu. (Aprobare viue si in lelungate.)

Dlu interpelante se ascunde dupa mant'a reverintiei si omagiului catra Maiestatea Sa, fara de a cugetá, ca in contra Maiestatei Sale nu póte comite una crima mai mare, decatu a presupune, ca Maiestatea Sa n'aru vré se observeze acele legi, pre cari a jurat'o sub cerulu liberu alu lui Ddieu. (Aprobari sgomotóse si indelungate, vivate.)

Fiecu atentu pre on. dn. interpelante, ca uniunea e sancta si nevatemabila. (Aprobari viue.)

Legea din 1848 a lasatu, se resolvimu detaiurile uniunei, da, numai acést'a avemu a face, si acestei detorintie vomu si corespunde.

Regimulu nu e condusu de ura in contra celoralalte nationalitati.

Regimulu n'a potutu dá testimoniu mai chiaru despre impacabilitatea sa, decatu candu sufere, celu puciniu a suferitu pana acum, in Transilvani'a intre membrii guvernului si si tablei regesci astfeliu de individi, cari cutéza a se manifestá in sal'a acést'a cu de aceste cuvinte in contra unitatii statului. (Vivate sgomotóse si indelungate.)

Regimulu nu se va lasá nici pe viitoriu, se'lu repésca inspiratiunea patimei, ci dechiara, ca pre totu omulu, care cutéza a atacá unitatea statului, 'lu considera intocmai asia de contrariu, cá pre acel'a, care ataca cu potere armata intregitatea teritoriala a tierei (Vivate sgomotóse si indelungate.)

Dupa acestea, casa trece la continuarea desbaterei din siedinti'a trecuta. „Feder.“

Siedinti'a din 21 Iuliu a casei representantiloru:

Zeyk presenta una petitiune a opidului Fegarasiu, care se róga, cá se i se dè rangulu unei cetati libere regie.

Madarász si cons. propunu unu proiectu de conclusu, prin care ministrulu pentru sperarea tierei se impoteresce, cá in contielegere cu casa se organiseze armat'a Ungariei nedependinte de cea a Austriei.

Elia Macelariu: La respunsulu ce onor. d. ministru alu justitiei avù bunetate a dá la interpelatiunea mea, adressata in numele meu si consocioriu mei in 17 Iuliu a. c. catra intregulu ministeriu maghiaru regescu respundietoriu, 'mi iau voia a'mi face, in intielesulu reservarei dreptului meu de atunci, dechiaratiunea mai ampla in urmatóriale:

Onor. casa, cu am dechiaratu inca vineria trecuta, indata dupa respunsulu ministeriale, ca nu sum multiumitu cu respunsulu. Dupa una meditatione de 4 dile, cu ajutoriulu unui dictionariu maghiaru, mi am castigatu convictiunea imbucuratória, carea me si'esce a recunósce, comca inaltulu guvernu are drepta deplinu din un'a causa si in una directiune, ba, ce e mai multu, s'ar poté imputá una neglegintia guvernului maghiaru, ca nu a procesu, inca insinte de 5—6 lune, contra respectiviloru, cari precum se pretinde, aru fi agitatu contra unitatii de statu. Inse protestezu cu tóta solemnitatea contra presupusetiunei, comca acestu modu deosebitu alu cugetarei mele s'ar poté atribuí onoru amenintiari si ca asiu avé dóra intentiunea de a revocá, prin dechiaratiunea mea de mai susu, macaru unu singuru cuventu din cele ce am disu. Nu; de órace pentru una causa statu de santa si drépta, carea o aperai vineri'a trecuta, sum gat'a a sacrificá nu numai unu oficiu miserabile, ci chiaru si viéti'a mea, in oricare momentu. Cau'a adeverata si directiunea, pentru carea si in carea consimtu séu asiu consimti cu parerea guvernului, este, ca inaltulu guvernu e de credituri'a, (celu puciniu, precum am pricputu eu respunsulu onor. ministru alu justitiei), comca actiunea criminale din cestiune s'ar fi intentatu din cau'a unei prochiamatiuni séu provocatiuni, carea provocatiune o am vediutu si eu insu'mi la presidiulu gubernialie.

Inse, onorata casa, lucrulu nu e asia.

Nu prochiamatiunea, ci conoscutulu pronunciamentu este, care l'amu primitu eu si consocii mei de alu nostru, si pentru care amu inca interpelatu. Me dechiaru dara, ca respunsulu dlui ministru, necum se ne multiamésca, ci ni-a datu inca acea convictiune trista, ca on. ministeriu a intielesu reu posetiunea mea si a consocioriu mei, si ca nu cunósce cuprinsulu adeverat alu pronunciamentului din Blasiu, póte din cau'a nepriceperei limbei romane, séu a informatioriu ratecite, nu vreu se dicu, malitióse.

In partea obiectiva a respunsului se dice, ca „acei, cari au subscrisu pronunciamentulu, protestéza contra unitatii de statu si acusa cu tradare pre deputatii romani, cari siedu in acésta camera, si cari — dupa parerea loru — au tradatu independinti'a natiunei romane.“

Pronunciamentulu nu cuprinde nici un'a din aceste dóue afirmatiuni, si, se'mi erte onor. ministeriu, eu respingu, cá nefundate si nemeritate orice presupusetiuni si suspectionari, venire sau acelea ori de unde, comca noi amu fi avutu séu amu avé intentiunea de a redicá vocea nóstra pentru sperarea oricarui actu, indreptatu contra unitatii de statu, si me dechiaru solemnu, ca de s'ar aflá cineva, carele ar' scitiá pre romani contra unitatii de statu, avendo convingerea firma, ca una atare incercare nu ne duce nici candu la scopu, eu l'asiu dechiará de inimicu alu natiunei romane.

Nu credu, ca on. dnu ministru de justitia se fia in stare a produce din istorl'a trecutului unu casu macaru despre acea, ca romanii ar'

fi conspiratu séu ar' fi revoltatu candova in contra tronului si a patriei.

Iubires de patria si credinti'a catra tronu a fostu si va fi totudéun'a una virtute de capetenia a natiunei romane.

Voindu a fi cu mai multa cruttare facia cu natiunea ungurésca, decatu cata a arastatu on. ministeriu si on. casa cu ocasiunea de deunadi facia cu natiunea romana, nu voliu a me demite la definitiunea juridica a crimeloru de tradare de patria si de lesa-maiestate, si a arastá, cum si prin ce se comitu crimele numite; stat'a inse potiu afirmá, ca aceste crime de securu nu s'au comisu prin pronunciamentulu din cestiune, care nu é alta, decatu acelea ce natiunea ungurésca a facutu cu tóta ocasiunea, dela 1861 pana la 1865, pana candu nu se restituisera legile din 1848, fara ca guvernului absolutisticu de atunci se'i fia venitu macaru in minte a se apucá de o procedura teroristica.

Trecu acum la partea subiectiva a respunsului ministeriale.

On. dn. ministeriu de justitia a binevoitu a me incusá, ca prin cuventarea mea asiu fi atacatu unitatea de statu, si ca asiu fi comisu crim'a de lesa-maiestate.

Acésta acusa nemeritata si nefundata o respingu acum, mai in susu, si, a buna séma numai din respecte momentóse, cari nu le voiu perde nici odata din vedere, mi iau voia a observá numai stat'a, ca arm'a intrebuintiata in contra'mi este cu dóue taissiuri, din cari, dlu ministru, n'a avutu dreptu a intrebuintiá nici unulu nici altulu in contra mea.

Si de unii oficiali, pre cari i sufere — séu celu pucinu i au suferitu pana acum la guvernu si la tabl'a reg. — inca s'a facutu amintire in respunsulu ministeriale; dara cum a venitu dlu ministru la acést'a, si ce scopu a voitu a ajunge, intr'adevera, nu precepu.

Intr'aceea, presupunendu ca numitulu dnu ministru a confundatu pre cutare dnu Elia Macelariu, care e consiliariu guberniale, cu person'a mea, in nefiinti'a de facia a celui d'anteiu, me simtiu indreptatitu a asecurá pe dlu ministru, ca dlu consiliariu guberniale, Elia Macelariu, a sciutu remané totudéuna credintiosu juramentului ce l'a pusu, a sciutu respectá totudeun'a leges si a i se conformá cu tóta punctualitatea si promtitudinea, si acést'a va sci o si atunci candu nu va fi in calitate de oficiatu.

Dara speru, ca voiu avé onóre a dovedí on. ministeriu catu mai curendu, cari suntu aceia, cari nu respectéza leges si nu i se conforma; de altmintrea si pana atuncia mi iau voia a observá, ca nu invidiezu pre acelu guvernu, care cérca intre oficialii sei numai sufiete servile, nici pre acei oficiali, cari servescu sub asemene guvernu.

Popu Grideanu inca nu e indestulatu cu respunsulu ministrului; déca espresiunile pronunciamentului suntu in adevera vatematórie, acést'a e vin'a regimului, pentru ce n'a facutu se incete temerile. Investigatiunile ordinate, persecutarile celoru mai eminenti fii si natiunei romane, ale canonicilóru si profesoriloru (gomotu), nu suntu nici oportune, nici cu scopu. Popu face propunerea, in urmarea careia cas'a se enuncie, ca doresce si astépta dela regimu, cá investigatiunile si persecutarile contra romaniloru din Transilvani'a pentru manifestarea opiniuniloru loru politice, se incete indata.

Bonis observa, ca nu se unesce cu procedur'a parlamentaria cá, dupa ce interpelantele a dechiaratu, ca nu e indestulitu cu respunsulu ministrului, se se scóle altulu si se faca motiune.

Ios. Hodosiu: Nu voiescu, on. camera, a vorbí la meritulu lucrului, pentruca nu e la ordinea dilei; la timpulu seu voiu vorbí. Nu potu inse a nu face o observare la observarea condeputatului nostru Bonis. Dlu M. Popu Grideanu a premisu, ca nu este indestulitu cu respunsulu ministrului; elu, dar' nu numai elu, ci si altii au subscrisu interpelatiunea, data la camera de catra Macelariu; prin urmare si elu, asemene celorulalti subscrietori, este interpelante; interpelatiunea este a mai multor'a, ca este colectiva. Interpelantele este in dreptu a dice, ca nefiindu indestulitu cu respunsulu ministrului, 'si reserva dreptulu de a face motiune in privinti'a ast'a; dar' este in dreptu ca chiaru atunci candu dice, ca nu este indestulitu, numai decatu se'si faca motiunea. Dlu Popu Grideanu, cá unulu dintre interpelanti n'a facutu alta, decatu acést'a din urma. Asia nu vedu com dlu Bonis póte dice, ca acést'a nu s'ar uní cu procedur'a parlamentaria. Din contra, eu sustienu, ca ací s'a observatu tóta form'a unei adeverate procedure parlamentarie; si nu'mi remane alta, decatu a me rogá, cá propunerea dlui Popu Grideanu se se puna la ordinea dilei cata se póte mai curendu.

Presiedintele: se va tiparí, se va imparti intre deputati, si se va pune la ordinea dilei. — (Va urmá.)

Cronica esterna.

ROMANI'A. **Discursulu rostitu** de d. A. T. Laurianu. (Capetu.)

„Acestea suntu, prea inaltiate Dómne recsitatele dobendite si mesurile luate pentru ameliorarea instructiunei in cursulu anului acestuia; dara sperantiele nóstre ale tuturoru suntu in viitoriu. Suntemu convinsi, ca guvernulu celu luminatu alu Mariei Tale, care cunósce nesaiusurile si trebuintiele nóstre, voiesce cu energie prosperitatea tierei, va sci se inaltie si instructiunea publica la culmea ce trebue se o atinga. Barbatii chiamati a conlucrá la acésta frumósa opera, nu voru lipsi; si prosperitatea romana va sci a spretiá faptele si a fi recunoscatóre regeneratoriloru sei.

„Acum, voi juni elevi, cari patrunsi de focu sacru alu misiunei vóstre, de a ve nobili mintea si anim'a cu cunosciintele folositóre, v'ati distinsu in carier'a ce ati percursu, veniti si primiti din manele parintelui patriei, premiele destinate diligentiei si purtarei vóstre, si stimulati de apretiarea publica a meritului vostru, procedeti inainte pe dramulu pe care ati plecatu, silinduve din ce in ce mai multu a ve perfectioná, si a deveni in fine membri adeverati folositori si societatei. Romani'a intrég 'si are ochii atientiti asupra vóstra. Éra voi ceilalti, cari in cursulu anului din diverse cause n'ati potutu tiené pasulu cu comilitonii vostri, luati ecsempiu dela densii, si indoiti silinti'a in viitoriu spre a ve aratá demni de asemenea recunóscere a zelului si succesului vostru. Carier'a este tuturoru deschisa, si Romani'a astépta cu viua multiumire momentulu de a premiá pe toti cei ce bine meritantí."

D. Dimitrie Gusti, ministru culteloru si instructiunei publice, mai adauga aceste cuvinte:

„Scolariloru sarguitori, apropiative dara de bunulu nostru Domnitoriu spre a capatá din August'a Sa mana pretiulu sarguintiei vóstre. Voi tineriloru scolari, cari v'ati adapatu la altarulu invetiamentuloi, fiti in viétu'a vóstra adeversti credintiosi ai santei nóstre religiuni; fiti fii supusi ai legiloru tierei; iubitive natiunea si patri'a; iubiti pre Domnitoriulu nostru, care se ingrigesce de invetiatur'a vóstra, si care astadi, in midilocliu vostru, cá parinte ve premiaza."

In diu'a de 30 Iuniu, in care s'a distribuitu premii de fete, dn'a Paulina Zacharescu, directóre si profesóre la esternatulu secundariu de fete din Bucuresci, tienu cuventulu urmatoriu:

„Prea inaltiate Dómne!

„Intre reformele cele mari ce au inaugurato secolulu presente, un'a din cele mai principali, fara indoiéla, este educatiunea si instructiunea femeei care are unu rolu statu de insemnatu in formarea si educatiunea copiiloru, meniti a deveni viitórea natiune.

„In anticuitate, femei'a erá lipsita de tóte drepturile omului, si mai toti populii vechi 'i refusara redicarea la o positiune mai nobila, nevoindu a tiene séma, ca ea ecsercita o influintia decisiva in societatile politice, si ca ea, cá si barbatulu, cugeta, simte si e capabile de fapte mari si frumóse.

„Acesti populi din cause nesocotintiei ce avura pentru acésta diumetate a ómenirei, cadiura unulu dupa altulu, si chiaru un'a din causele principali ale caderei republicei si decadentiei imperiului romanu, fù certamente esclusiunea facuta in tóte privintiele acestui secsu, a carui cooperatiune este statu de importanta familiei si prin urmare natiunei.

„Gratia influintiei binefacatóre ce cristianismulu avù in emancipar'ea femeei. Civilisatiunea moderna alu carei spiritu nu respira de catu libertate si egalitate pentru ómenire, redica pe femei'a la locu'lu ce'i era arastatu de providintia si pe care egoismulu omului 'la refusase multu timpu. Lumea nóua, care simti mai de timpuriu necesitatea egalitatei ce cata se esiste intre aceste dóue secse, admise pe femei'a in tóte drepturile ce i se cuvenea, si astadi vedemo pe femeia participandu cu succesu in arte, sciinte si la tote ce contribue la progresulu societatei.

„Catra aceste progrese ale civilisatiunei moderne, jun'a nóstra Romani, prea inalt. Dómne, sub auspicele Alteiei Vóstre, merge cu pasi gigantici catra tient'a ce provedinti'a 'i a insemnat'o prin cultur'a sciintieloru, artelóru si a totu ce tinde la civilisatione. Pe langa marele aventu ce se da instructiunii in genere, spre completarea operei, avemu convictiunea, ca se va face cá instructiunea si educatiunea femeei se nu remana mai in urma; ca-ci ea este prim'a educatória a omului, ea 'i inspira primele sentimente, conduce primii sei pasi in societate, si esercita o influintia, care se simte in tóta viéti'a omului. — Toti popoli civilisati au recunoscutu acésta mare necesitate, si din tóte partile nu se aude de cat nau singuru strigatu: se se dé femeei educatiune si instructiune, cá si ea se póta, la rendulu seu, a fi in stare se dé patriei cetatieni buni si virtuosi.

„Avemu convictiune, prea inaltiate Dómne, ca dupa viulu interesu ce Alteia Vóstra, purtati instructiuni, acésta dorintia generale se va realisá pentru Romani'a.

„Voi june copile, menite a deveni socie si mame, nu uitati nau singuru momentu, ca sacr'a vóstra misiune n'o veti puté implini cu succesu de cata luminandove spiritulu si inaltiandove anim'a prin educatione si instructiune. — Cate din voi v'ati distinsu la studiu in acestu anu scolariu, veniti de primiti din manele Augustului nostru Domnitoriu, recompens'a meritului vostru, silinduve a meritá totudéun'a acésta onóre.

„Traiésca bunulu nostru Domnitoriu Carolu I.!

„Traiésca Romani'a!"

D. ministru alu instructiunei adauge:

„Mari'a Sa Domnitoriulu este petrunsu de simtiementulu manifestatu asupra femeei, simtiementu de o adeverata libertate a neamului omenescu.

„Mari'a Sa, in ingrigirea ce aréta pentru invetiamentulu publicu si lumin'a poporului romanu, e de o potriva pentru fii si fiice!"

La plecare, dn. ministru alu culteloru si instructiunei publice adresa Marici Sale cuventele urmatórie:

„Mari'a Ta!

„Cu diu'a de astadi s'a incheiatu serbarea distribuirei premiiloru la scolarii si scolaritele cu sirguintia si buna purtare. Copii si parintii se intórna la casele loru mangaisti, acésta mangaiere inse, din anu in anu, cu verst'a fiiloru, o asteptamu se fia mai mare, si ea va fi. Va fi atunci, bunilóru parinti, candu ingrigirea nóstra de tata si mama va urmá ecsemplului ce vi se da de sici, de susu. De aveti o datórie a ve tramite copii la scoli, apoi aveti si o alt'a mai mare, aceia de a'i cercetá cum iuvétia si cum se pórta. Parintiloru, cercetative dar' copii precum si prea iubitulu nostru parinte Domnitoriu 'i au cercetatu in cursulu anului pe la mai multe scoli din tiéra; parintiloru, asistati la ecsamenele fiiloru vostri spre a ve incredintiá de progresulu loru precum prea iubitulu nostru Domnitoriu a asistatu, si atunci, colea séu aiurea impreuna, fii, parintii si Domnitoriulu se ne bucuramu.

„Catra voi, acum tineriloru, fiice me intornu si dicu: Sufletele vóstre suntu pline de multiumiri vediendu templele impodobite cu cununi; aceste cununi inse cu apunerea diilei se vestediescu; cununa cea pururea frumósa a femeei cu care trebue se ve impodobiti capetele, este purtarea cea buna si invetiatur'a. Prin purtarea buna si invetiatura ve veti pregati sestrea cea mai bogata; prin purtare buna si invetiatura veti putea resplati duiósele ingrigiri ale nascutoriloru vostri; prin purtare buna si invetiatura, cu fragedele vóstre mani veti impleti cununa nevestelor, pe care o veti redicá si pune, colo susu, pe fruntea Romaniei!

„Traiésca Romani'a!

„Traiésca pre iubitulu nostru Domnitoriu Carolu I.!" —

— **Senatorii** alesi la coleg. anteiu suntu: Nicolae Rosetti, Sibicianu, colonelu Rahtivanu, Gr. Caracasiu, Radu Constantinu Golescu, Gr. Balsiu, Anusiu, Al. Moruzi, Iorgu Mihailu Holban, Scarlatu Ghica, G. Amanu cu 27; contra 6 pentru C. Brailoiu, generalu Nicolae Golescu, I. Manu cu 38 din 48 votanti, Drossu, G. Moscu, colonelu Cernatu, colonelu T. Calinescu, Arch. Scribanu cu unanimitate, G. Costaforu, generalu Nasturelu Heresou, Constantinu Catargiu, G.

Varnavu, colonelu St. Vladoianu, cu 16 contra 14 pentru Grig. Jianu, Plagino, Al. Millo, Dumitru Cercezu, Alecsandru Vidrascu, Vasilie Boieresou, Nae Calinescu, colonelu Stavri Brateanu, colonelu Locusténu. —

GERMANI'A. Nisnintiele germaniloru de a devení la unificare nationale sunte intocma de resolvate dupa cum au fostu ele si pe la an. 1866 dupa batali'a dela Sadowa. — Pana acum s'a asternutu calea la totala unificere germana prin unificarea literaturei, prin midilocelu reuniuniloru de literati, advocati, medici, scrutatori, legisti, advocati si institutori, prin reuniuni filarmonice, gimnastice si de pusculu la semnu, ca asia se deschida usile paradisului uniriloru nationale; — prin unificarea interesseloru comerciale si industriale cu infiintiarea reuniunei vamale, care rupse in parlamentulu seu si adaunedi tóte barierele dificultatiloru ce se opunea la asimilarea interesseloru intre statele germane. Acum intra la midilocu si unificarea comandei militarie, pentru care se facura si se facu conventiunile respective atatu pe facia, catu si pe sub mana, si Prusi'a rediamata in aliantia cu Rusi'a nu scie de infrenare. — Prusi'a convocà si comisiunea internationale pentru cercetarea proiectieloru splosibile, éra Rusi'a o a acceptatu.

RUSI'A au inceputu a pune la cale miscarea trupeloru, ordinandu prin acesu oficiri pretoriali in tóte punctele comandeloru, cari se voru tramite pe la tóte comandele din deosebite garnisóne si voru sta sub comitetulu centralu dela Petersburg, care e compusu din persónele cele mai alese militari de tóta clasea. Rusi'a prin armare se gatesce de a nu piroti in nesetivitate de fric'a ce duce de honvedi. —

FRANCI'A se pregatesce a tramite trupe la frontarile Spaniei, éra gubernulu a descoperitu Spaniei uneltirile revolutionarie ale generalului Prim. Spaniolii nu se voru odihni, pana voru detrona pe regin'a. —

In ITALI'A pontificele romanu a respunsu la not'a austriaca in cans'a legiloru confesionale cam in sensulu alocutiunei. — Escesele din Trieste sunte uneltiri antiaustriace, pornite de catra italienisimi in contra celoru credintiosi Austriei. Clericalii inca sunte amestecati. —

Varietati.

— (Date statistice.) Pe pamentulu intregu sunte 1333 de milióne de locuitori; din acestia 390 mil. sunta de rasa caucasica, 552 de cea mongolica, 160 de mil. etiopi, 1 mil. de rasa americana si 200 de milióne de rasa malaica. Locuitorii pamentului vorbescu 3604 de limbe si sunte cunoscute 1000 de religiuni. Pe anu moru 33 milióne de ómeni, pe fiacare di 91954 asia dar' in fiacare minuta 60 de sufiete se muta in cealalta lume. Considerandu statea, ce traiescu ómeni; calcululu de midilocu alu vietei omului e 33 de ani; din 1000 numai unulu ajunge etatea de 100 de ani; din 500 unulu 80 de ani, si din 100 unulu ajunge etatea de 65 de ani. — Cu privire la religiune suntu: 335 de milióne de crestini, 5 mil. de religiunea ebreiesca, 600 mil. de rel. asiatice, 100 de mil. mahomedani si 200 mil. de pagani. Rom. catolici: 170 de milióne, gr. orient. 80 mil., protestanti 85 de milióne. —

— (Guardie de femei.) Diurnalulu Colonieï din Zoinville (Brasili'a) ne spune, ca presiedintele republicei de Paraguay, generalulu Lopez, face recrutatiune si de femei, astfeliu pana acum a formatu o guardie de 75. Cele mai corragióse si cele mai puternice au gradulu de oficieru. Unu soldatu salutandu pe unu oficieru, recunoscu in acést'a pe femeea lui, pe care de multu timpu nu o vediuse, si voi de bucuri'a revederei se o imbracisieze. Inse oficierulu femeescu recunoscundu in acést'a unu casu de insubordinatiune ilu tramise de indata la aresto. —

— (Cultur'a viteloru in Angli'a.) Nici intr'o tiéra agricultor'a nu este asia de perfecta cá in Angli'a, si acolo cu osebire cultur'a viteloru se afla in inaltimea cunoscintieloru. Tiér'a posede 35 milióne de oi, care se nutrescu pe 31 milióne de hectare. Aceste oi producu 65 pana la 72 milióne de chilograme de lana si dau 360 milióne de chilograme de carne. Vite mari cornurate suntu in Angli'a 5 milióne, in Scoti'a 1 milionu si in Irlandi'a 3 milióne. De la 3 milióne de vaci englese se iè unu venitu mare de pe untu si brandia. Cheshire singuru da anualu pentru 1 milionu de pundi Sterling. Productiunea laptelui vaceloru englese este evaluata la 3 miliarde de litre, din care 2 miliarde servescu la nutrimentulu ómeniloru, si costulu laptelui se redica la 400 milióne de franci. Din 2 milióne de vite cornurate care se taie, esu 500 milióne chilograme de carne. — Rom.

Literariu. „Archivu“

pentru filologia si istoria Nr. XVI ne sta dinainte. Cuprinsulu lui e: Fantasie etimologice II; Stanesci XXVI; Lettres patentes III; dela Constantinu Basaraba Voivodu; Consemnare de carti istorice mai rare VII; Fastii Romani XIII; Libertatea cuscientiei in Transilvani'a XXII si notitie diverse. Numerulu XVII va aparé in 16 Aug.

— (Invitare de prenumeratiune) la poesiele lui **Iulianu Grozescu.** In timpulu de facia, candu nationalitatea nóstra e espusa nenumeratelor atacuri si tentatiuni critice, cu deplina recunoscintia trebue se ne inchinamu lapteloru sacre a le pré meritatiloru barbati si nostri, cari necontenitu se lupta pre terenulu politicu pentru ecsistinti'a nóstra nationale; — inse acesta sacre lupte numai atunci voru avé resultatulu loru doritu, candu literatur'a nóstra nationala se va desavoltá amesuratu cerintieloru timpului presente, cerele e timpulu progresului.

Din acestu punctu de vedere cea mai sacra detorintia a romanului e a sustiené luptele barbatiloru binemeritati si a imbracisiá cu cea mai mare caldura literatur'a nóstra nationala, ca-ci fara de acést'a indesiertu ni voru fi tóte plangerile, tóte vaietele desperate.

Literatur'a nóstra in presente pare ce e asuprita de o presiune politica, — trebue dara se ne eliberamu de acésta presiune daunósa pentru cultur'a nóstra nationala.

Fiindu pre deplinu convinsu, ca onoratulu publicu cetitoriu adeucu simtiesce adeverula celoru premise, subscrisulu nici unu momentu nu se indoiesce, cumca edarea poesieloru susu amintite va fi intempinata cu cea mai caldurósa imbracisiare, ca-ci nu sufere nici o indoiéla, cumca autorulu loru prin variele sale laboratiuni si a castigatu complacerea onoratului publicu romanu.

La dorintiele repetite din mai multe parti autorulu s'a resolvitu a'si edá poesiele mai alese; inse starea sanetatei lui nepermitiendu'i cá singuru se póta corespunde aceloru dorintie multu pretiuite, subscrisulu fù insarcinatu cu edarea poesieloru amintite.

Primindu acésta sarcina cu placere, am onóre a aduce la cunoscinti'a onoratului publicu romanu, cumca poesiele verstui meu Iuliano Grozescu voru aparé intr'unu tomu volominosu, contienendu cele mai alese poesie ale sale, cari séu prin foile nationali si mai multe, cari inca totu in manuscriptu se afla.

Aceste poesie ilustrate si cu portretulu autorului voru aparé nesmintitu pana in 1 Oct. a. c. Pretiulu unui ecsemplariu e 2 fl. v. a., pentru Romani'a $\frac{1}{2}$ de galbenu imp. Domnii colectanti voru primí dela 10 unu ecsemplariu de onóre.

De órace se va tiparí si numele stimatiloru prenumeranti, me rogu cá se se grabésca cu tramiterea prenumerantiuniloru.

Banii de prenumeratiune sunte de a se tramite subscrisului in epistole francate, San Nicolaulu mare (Gr. St. Miklos) in Banatu 1-a Iuliu 1868.

Vincentiu Grozescu, protopopu.

Respunsu: I. M. Deadreptulu. — Red. va fi ocupatu cu calatoria departata, totu in necasu nationalu. In Tergu Muresianu voi fi in 3 Augustu, pana candu nu scia. Nr. viit. alu Gazetei va cei la reintórcere. — Gr. S. Nu pretendeti ce nu e posibilu, ca altfeliu me ingrijorentati cu creditele, pe candu aici trebue se se depuna pretiulu pe soroca. T. H. E pré multu, asteptu si restantiele de mai nainte, nu le scuitu. — Ecsemplaria se afla cu sutele, indemnu la lupta. — M. Os. F. La intelnire.

Nr. 13114—1868. 1—3

Publicare de concursu.

Pentru implinirea postului directorului la institutulu semintiilloru din Sibiiu, cu care e legatu in cei cinci ani de antei unu salariu anuale de 1200 fl., dupa decurgerea acestoru ani 1400 fl., dupa decurgerea altoru cinci ani 1600 fl. — si dupa implinirea servitiului de 15 ani 1800 fl. — Clas'a VIII caracteristica, cortelu liberu si incalditu gratis.

Si éra pentru implinirea submedicului secundu la institutulu acesta, cu care e legatu in cei cinci ani d'antei unu salariu de 300 fl., dupa decurgerea acestoru cinci ani 600 fl. si dupa implinirea servitiului de diece ani 700 fl. — Clas'a caracteristica X, cortelu liberu si incalditu gratis. —

Pentru ambe postorile e legata si una parte de gradina. — Cu acésta se escrie concursu, cá petitorii posturiloru atinse se'si sustérna petitiunile loru bine instruite cu diplomele cá medici seu chirurgi, testimoniale despre servitiulu pana acuma, si despre scilinti'a celoru trei limbi ale patriei, pe calea oficialatului la care sunte amploiati, pana in finea lunei Augustu anulu curgatoriu numai deadreptulu la Guvernulu acestu regescu. —

Clusiu in 9 Iuliu 1868.

Dela Guvernulu reg. transilvanu.

Nr. 3733. 1868. 1—3

Publicatiune.

Marti in 11 Augustu anulu curgatoriu, la 10 óre inainte de prandiu, se va tiené in cas'a svatiului de aici licitatiunea scadiuta, mintiendie, pentru predarea lucruriloru redicarea recerute pentru rezidirea si adausulu la casarm'a orasiului de aici, dimpreuna cu materialulu asiedatu in pretiu de . . . . . 51.801 fl. 30 cr. Mai incolo lucrulu talarei si scobirei de petra dimpreuna cu materialulu asiedatu in pretiu de 10.886 fl. 39 cr.

Acésta se publica, facundune in genere cunoscutu, cu acelu adausu, ca fiacare, care are intentiune a licita oferindu vreunu pretiu, are a de depune si unu vadiu de $5\frac{1}{2}$, cá bani pentenitari, din sum'a ambiendu pentru edificare, care apoi, celu ce va primi asupresi definitiva licitare, va avé a o intregi la 10% din sum'a licitata, dupa ce va orma aplacidarea actului de licitatiune.

Doritorii de acésta intreprindere se binevoiésca a se afla pe diu'a anumita si la óra determinata la locuiu susu aratatu si se mai face inca numai una observare, cumca conditiunile licitatiunei precum si planurile pentru edificare se potu vedé si inainte de diu'a destinata pentru a se tiené licitatiunea, in cancelari'a espeditureï oficiale de aici, in cas'a svatului. —

Brasiovu in 22 Iuliu 1868.

Magistratulu urbanu si districtuale.

Publicatiune.

Subscrisulu am onóre a aduce la cunoscinti'a onoratului publicu, ca fiindu absolutu prin decisiunea prea inalta c. r. din 29 Novembre 1867 de servitiulu ulteriore cá asesore alu tablei regie judiciarie transilvane — si pensionatu prin decretulu inaltului r. ministeriu de justitia din 10 Februariu 1868 cu Nr. 274/d. m. e. fara a fi fostu bataru ascultatu, séu intrebatu, mi-am alesu procuratur'a de filtori'a mea ocupatiune — si ca dupa unu servitiu in ramulu judecatorescu mai de 19 ani, mai suponendume si censurei advocatiali, si reesindu de sub censura cu calculu de eminentia — mi-am publicatu diplom'a advocatiale in 26 Iuniu a. c. in municipiulu opidului nobilitatu, Aiudu, conformu ordinatiuniloru vigenti — si ca dupa implinirea acesteru formalitati am deschisu cancelari'a de advocatura aici in Aiudu. — Deci oferu servitiulu meu cá advocatu diplomatu onoratului publicu in causele sale obvenienti mai alesu la tribunalele din comitatele Albei infer. si la tribunalulu celui Albei Iulieï — veri de ce natura voru fi acele — civili, séu controverse, ori creditari necontroverse, urbariali, cambiali, ori politice si finantiali, in ori care limba din cele 3 recunoscute in tiér'a prin lege. —

Aiudu in 10 Iuliu 1868.

Nicolau Galtanu,
asesore alu tablei regie jud. transilvane in pensione si advocatu diplomatu.

2—3

Cursurile la burs'a din 29 Iuliu 1868 ata asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 42 cr. v.
Augsburg	—	—	111 „ 65 „
London	—	—	113 „ 70 „
Imprumutulu nationalu	—	—	58 „ 80 „
Obligatiile metalice vechi de 5 %			59 „ 10 „
Actiile bancului	—	—	730 „ — „
„ creditului	—	—	211 „ 70 „

Redactoru respundietoru
JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparitula lui
JOANE GÖTT si fiiu HENRICU.